

Právo bránit sebe i jiné se zbraní bude v Česku ústavně zakotveno, schválil Senát

- CZ24 News | 22. července 2021

ČESKO: Právo bránit sebe i jiné se zbraní za zákonných podmínek bude v Česku ústavně zakotveno. Stane se součástí Listiny základních práv a svobod. Úprava je reakcí na odzbrojovací tendence v rámci EU. Senát dnes podle očekávání potvrdil souhlas s doplněním listiny, které sám navrhl. Změnu nyní dostane k podpisu prezident, který na rozdíl od běžných zákonů ústavní zákon vetovat nemůže.

„Změna má podporu prezidenta republiky,“ uvedl pro iDNES.cz mluvčí prezidenta Jiří Ovčáček.

Listina základních práv a svobod bude nově obsahovat ustanovení, že „právo bránit život svůj či život jiného člověka i se zbraní je zaručeno za podmínek, které stanoví zákon“. Ústavní změna podle předkladatelů zabrání tomu, aby mohlo být toto právo omezeno běžným zákonem; posílí také pozici Česka při projednávání dalších unijních regulací.

 [Tomáš Zdechovský @TomasZdechovsky](#)

Právo bránit sebe i jiné se zbraní za zákonných podmínek bude ústavně zakotveno v Listině základních práv a svobod. Dnes to schválil Senát. Pro hlasovalo 54 ze 77 přítomných senátorů, což pohodlně dalo na potřebnou třípětinovou většinu.

„Návrh má nejenom symbolický charakter, ale může sloužit i jako pojistka do budoucna,“ uvedl za předkladatele Martin Červíček (ODS). Poukázal na tendence některých zemí EU zakazovat nošení jakýchkoli předmětů, které by mohly být použity jako zbraň. Odzbrojování obyvatelstva větší bezpečnost podle Červíčka nepřinese, neboť zločinci si zbraně opatří nelegálně.

Ministr vnitra Jan Hamáček uvedl, že souhlasí s tím, že návrh prošel a bude platit. „Je to věc, která vznikla na základě široké politického konsenzu. Je to tečka za dlouhou debatou, jsem s výsledkem spokojen,“ řekl ve středu Hamáček.

Pro doplnění listiny [hlasovalo 54 ze 74 senátorů](#) v jednacím sále, potřeba byla třípětinová většina, tedy nejméně 45 hlasů. Normu prosadili zejména zástupci ODS, TOP 09, ANO a ČSSD s pomocí deseti členů klubu Starostů, pěti lidovců a dvou členů klubu Senátor 21 a Piráti. Proti bylo 13 senátorů a sedm se hlasování zdrželo. Doplnění listiny nabude účinnosti prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení ve sbírce zákonů, tedy nejdříve 1. srpna, nejpozději 1. září.

Novela vychází z petice

Proti doplnění listiny se veřejně postavily místopředsedkyně Senátu Jitka Seitlová (KDU-ČSL) a pirátská senátorka Adéla Šípková. Podle nich je novela zbytečná s ohledem na ústavní právo na život a zákonná pravidla. Senátor Jan Holásek (za Hradecký demokratický klub) namítl, že výklad práva na život se může změnit. Poukázal na to, že text doplnění je kompromisní a má širokou podporu.

V Evropě je právo na zbraň buď nárokové, nebo na rozhodnutí úřadu

- Všechny evropské země nějakým způsobem regulují vlastnictví a nošení střelných zbraní. U některých kategorií zbraní stačí registrace, pro jiné je třeba povolení a některé jsou zakázány stejně jako některé střelivo a doplňky zbraní.
- Ve většině evropských zemí je právo držet střelnou zbraň buď nárokové, nebo bez právního nároku, přičemž záleží na rozhodnutí příslušného úřadu.
- V Česku jde o splnění podmínek pro získání zbrojního pasu v jedné nebo i více z následujících skupin: ke sběratelským, sportovním či loveckým účelům.
- K podmínkám pro vydání zbrojního průkazu patří dosažení požadovaného věku, zdravotní a odborná způsobilost, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, spolehlivost a pobyt na území ČR. Platnost zbrojního pasu je desetiletá.
- Počty legálně nahlášených zbraní a vydaných zbrojních průkazů v České republice v posledních letech rostou. Zatímco v roce 2016 policie evidovala 300 307 zbrojních průkazů a 801 532 zbraní, loni to bylo 307 372 vydaných zbrojních průkazů a 900 087 zbraní.
- K zemím s nejrestriktivnější zbraňovou legislativou patří Velká Británie. Britové mohou vlastnit pouze některé typy brokovnic a opakovací pušky, a to po splnění přísných podmínek. Kromě střelných zbraní nesmí mít vybrané typy nožů a chladné zbraně, ale ani pepřové spreje nebo elektrické paralizéry.

Novela vychází z petice, kterou podepsalo 102 tisíc lidí včetně mnohých ústavních činitelů. Petice byla reakcí myslivců a dalších majitelů zbraní na snahu Evropské komise omezit vlastnictví zbraní včetně legálně držených.

Komise to zdůvodnila mimo jiné nutností přijmout opatření proti terorismu. Kritici unijního opatření ale poukazovali na to, že teroristé většinou používají nelegálně opatřené zbraně a že stávající český zákon je dostačující.

Česko se proti kontroverzní unijní směrnici bránilo žalobou u Soudního dvora Evropské unie, ale neuspělo. Vláda proto musela předložit novelu zbraňového zákona, která unijní regulaci přebírá v nezbytně nutné míře. Norma, kterou už Parlament schválil, zavedla dvě nové kategorie zbraní. Platnost zbrojních průkazů zůstala desetiletá, policie bude nejméně jednou za pět let prověřovat, zda držitel průkazu splňuje zákonné, zejména zdravotní podmínky.

Úpravu před Senátem schválila v polovině června Sněmovna. Tehdy ji podpořilo 141 ze 159 přítomných poslanců. Pro doplnění listiny byla třeba ústavní většina nejméně 120 poslaneckých hlasů.